

آبونه شرایطی

ممالک عثمانیهده سنه لکی (۶۵) ، التي
آیلغی (۳۵) غروشدیر .
ممالک اجنیهده سنه لکی (۱۷) ، التي
آیلغی (۹) فرانقدیر .

اداره خانه

باب عالی جا:هسته دائرة مختصره

امطارات

آبونه بدلی پشندیر .

§

مسلمه موافق آثار معالمنوتیه قبول
اولنور . دج ایدلمین یازیلر اتاده
اولونماز .

الکشاف

سر ۱۳۳۲

دینی، فلسفی، علمی، ادبی، سیاسی هفته لق مجموعه اسلامیه در.

امطارات

رساله مرشد آنندی کوسه لک شرطیه
یتون یازیلری هر هانکی برغتیر فندن
اقتباس اولونه بیلیر .

§

مکتوبلرک، امضیلرک واضح و اوقواقلی
اولسی و آبونه صره نومروسی محتوی
بولونمسی لازمدر .

§

ممالک اجنیهه ایچون آبونه اولانلرک
آدرس لرینک فرانسه زجهده یازلمسی رجا
اولنور .

§

پاره کوندرلدیکی زمان نه به دائر اولدیفنک
واندجا بیلدیرلمسی رجا اولنور

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب ومبرمسئول: ح. اشرف اریب

والله یمهدی من یشاء الی صراط مستقیم

عدد ۲۹۸

۳ رجب ۱۳۳۲

نخستین

۱۵ مایس ۱۳۲۹

جلد ۱۱

فطریات

اسلام و سوسیالیزم

اسلام طبیعی و فطری بر دین در

اسویچر ده انتشار ایدن و سوسیالیستلرک مروج افکاری اولان «journal de geneve» ده اسلامیتله اشترا کیون مسامکی پندده بو یوک بر مناسبت موجود اولدیغندن بحث ایدلمکده درک بعض فقره لری ترجمه ایتکی فائده دن خالی کور میورز .

دیانت مبدیله اسلامیتک حاوی اولدینی معالیتی ، قولایلی هیچ بر دین حاز دکدر . بو حقیقت یواش یواش اوروپاده ده انکشاف ایدیور . دیانت مسیحیه اصافی ، حقیقتی ، ماهیتی ، اساسی تحریفه اوغرایه اوغرایه غائب ایتدیگندن ، اوروپاده کیلرک احتیاجات عصریه لری تأمین ایتمه مکده در . انجیلک احکامی ، و صابیسی [پاپاسلر ، طائفه ره بان انجیل ایله او قدر اوینامشیر ، آنی او یروب چویر مشلردرک ، ایچنده حکایه و ماصالردن بشقه احکام نامنه برشی قالمامشدر . ذاتا انجیل پک اسکی بر کتاب دینی اولوب ، وقت وزمانه کوره نازل اولمش و طبیعتیه حضرت قرآنک نزولندن سو کره منسوخ و مفسوخ اولمشدر .] اوروپالیلر ناقص کورمکه باشلامشدر . اوروپاده کی طرز معاشرت و اصول مدنیت او قدر ایرلرله مشدرک ، آنلره واسع و هر سهولته مالک یکی بر دین لازمدر . سوسیالیستلک و آنک کبی پک یکی و سریع جریان جمیلر ایچون خرسیتیانلق ایله انجیل قوی بر مانع تشکیل ایدیور .

تعدد زوجات ، طلاق ، صحت و نظافت ، فقیر پرورلک ، مساوات ، عدالتله دائر فرقان عظیم الشانده وارد اولان آیات و احکام الهیه تمامیه بو کونکی اوروپانک ایشنه کلور . و طبیعتیه بر دستور حکمی آلیور . اوروپا بیلیمیه رکدن ، اسلامیتک احکام علویه سنی کندی عرف و عادتلرینه ، حیات و معیشتلرینه قانقداری حالده ، کندیلرینی آلآن خرسیتیان تلقی ایلورلر .

بونکله برابر انجیلده طبیعتیه ، فطریه قارشو بعض شیلر وارددرک ، شیمدیک خرسیتیان متفکرلری آنی بر درلو قبوله تنزل ایتیلورلر .

مثلاً انجیلده کی « بریبی صاغ طرفنه برشامار آتارسه ، صول طرفی آکا حواله ایت » کبی بر امر قطعییه ، اک صاغلام ، اک متعصب بر خرسیتیان معتزدر . چونک بو حکم ایله طبیعت پندده عظیم بر مبانیته ، بر مغایرت موجوددر . مضروب ، ضارب قارشو هیچ بر وقتده مسکنات کوسترمز ؛ کوسترمه مکده ممدوردر . دیانت اسلامیه ایسه ، منتسبلرینک هدرلو احتیاجاتی کافل وضامندر ، تمامیه طبیعت قبول ایتدیکی احکام و اوامری محتویدر . بالاده کی امر انجیلده قارشو قرآنده « فن اعتدی علیکم فاعتدوا علیه بمثل ما اعتدی علیکم » کم سزه تجاوز ایدرسه سزده واکا و تجاوزک مثلیله تجاوز ایدیکز » بر جواز

وارددرک بیک اوچوز سنه اول نازل اولدینی حالده تمامیه بو عصرک احتیاجنه مطابقدر .

ایشته مذکور غزته بونلری نظر دقته آله رق اسلامیتک طبیعت و فطرت دینی اولدیغندن بختله آتیده کی بیانانده بولونمشدر :

« اسلام دیانتیه سوسیالیستلک پندده تمامیه بر مناسبت ، بر مشابعت موجوددر . قرآنک محتویاتی بز خرسیتیانلرجه مجهول بولوندینی جهته ، آندن بو آنه قدر بر درلو استفاده ایدده مشز . اسلامیتک کنهی ، حقایقی بر کره بز منکشف اولسه آنی دین نامنه اولسه بیلر ، مسالک نامنه هر حالده قبوله — منصفانه وی طرفانه بر صورتده — اخلاً مجبورز .

اسلامیت ده موقرانی و سوسیال بر دیندر . قرآنی باشدن باشه تدقیق و تدبیر ایدرسه ک دایما خلفه ، عمله کروهه ، ضمه و بیچاره مرحتلرلکه ، جبر ایله مدم حقوق ایله معامله ایدلر قارشو شدتلی توغیر ، سرزنشیر ، تهدیدلر ایراد ایدلر کینی کوره چمز . مسلمانلر اوزرنده بیک اوچ یوز سنه دن بر بو یوک بر نفوذ و تاثیر بیراقان دیانت اسلامیه نک باشلیجه محسناتی ، مسلمانلری مساوات و رأفته ، عدل و نصفته ، بر لرینه معاونت و مظاهرته دعوت ایللی کیتیدر . ختق مالیه ، جالیله حقوقیه کچیت و آنلره ظلم ایدلر حقنده قرآنده درلودرلو طعن و لغزلر موجوددرک ، تام سوسیالیستلرک ایتدیکی در .

تاریخ اسلامی دهریندن مطالعه ایدمه ک اولورسه ق ، کورورزک ، خلفای راشدین کندی ابنای جنس لرینه او قدر مساوانده بولونمشلردرک ، هیچ بر او زوپا حکمداری اولیه پایامشدر . تبعه یی ، ققاری ممنون ایتک ایچون فایزنده اون جوانی طاشیان برخلیفه یه انسان جانی ندا ایتزده نه یاپار ؟

حضرت عمر قیراجانی الله آله رق ، کیچه کوندوز برکوی بکچیبی کبی مدینه سوقانلرینی طولاشووردی . کوزلکندن طولای مدینه قادیلرینک نظر دقتلرینی جاب ایدن بر کچک اولا صاچلرینی تراش ایتیدردی . کوزلکندن برخلل طاری اولدینی کورونجه او کنهی لمصلحه نصریه قدر موقت بر زمان ایچون کوندردی .

خلفای راشدین ، خلفای بنو امیه ، خلفای بنو عباس حضورینه اک فقیر بر آدم چقوب دردینی آکلاته ییلوردی . حق غصب ایدن ذات درحال حضور خلیفه یه دعوت ایدیلر و احقاق حق اولنوردی .

مسافر پرورلک ، اخوت ، مساوات قاعده لری دیناً مسلمانلره سریان ایتش خصائل کزیده دندر . بر فقیریز اسلام دیارنده کچمک ایچون ، یک ایچمک ایچون هیچ بروقت ناموسنی صاعقه مجبور اولاماز . اوروپاده نجبا بویه میدر ۱۲

طوغریسی بو آنه قدر بز اسلامیتی ، قرآنی ، تاریخ اسلامی ، احوال و عادات اسلامیه یی کرکی کبی منصفانه وی طرفانه تعمیق ایتدیگمزدن طولای پشیمانز . سوسیالیستلرله سوسیالیستلک ایچون دنیاده اک انی بر دین ، اک اک انی بر مسالک اولسه اولسه مسلمانلر در . راهلر مرکز ریا کارانه ، دسانه ، فعالری سوزلرینه اویمز صفوق ، جانمز سوزلرندن انسان ایکرغ کتیرر .

وعظ نامنه سولیدکاری سوزلر هپ ماصالدن بشقه برشی دکدر . طبیعت اسلامیت اولیه دکدر ، قرآنک هر زه سنی آچسه ق ، هر هانکی جملستی نظر امعانه آله ق هپ حکمیات ، فلسفیات ، طبیعیات و عقلیات ایله مالیدر .

اوهت ، اسلام پیغمبرینک ترجمه حایله ، برنجی ایکنجی خلیفه نک سرکذشتلری یک جاب دقت شیلدر . برسوسیالیست ایچون بونلرک بیکمسی هر حالده الزمدر . بر عادی بدوی پیغمبرک حضورینه چقوب « بز آکلات یامد » دیر ، پیغمبرده آنک عزت نفسی قیرمادن ، کواکبی انجتمه دن سؤلرینه جواب وپردی .

بدوینک قارنی آج ایسه ، برده کندیسنه یک دیتیدردی . قرآنده اطعام مساکین اقدار فقرا حقنده متعدد آیات وارددر . فقراله هیچ اولماز سه سنه ده بر دفعه اولسون ات بیدیرمک ایچون هر سنه بر دفعه قویون و اینک کسلیلر ، آنلری محتاجینه توزیع ایدیلر . رمضان نهایتلرنده فقرایه دینا فطره نامنده یاره ، ایسه ،

اوزلوم ، بوغدا ی و ذخیره توزیع اولنور . رمضان اقشاملری ، یسیر الحال اولانلرک قاپولری فقرایه آچمدر . هله دیار غنایه ده فقیره یک دیتیدرکدن

جاعتلرینه داخل اولان بر عرب، عجم، تورک، هندلی، انریقالی، چینلی، هرکیم اولورسه اولسون، روی قبول کورور. هر درلو معاوت و مظاهره نائل اولور. بناء علیه تحقیقات نتیجه سنده اسلامیت کرکی کبی سوسیال — اشتراکی — بر دین در. سوسیالیستلر ایچون بوندن ده اعالی، دهانتین وقواعدی مضبوط بر دین بوله ماز.

بز شو مقاله مکزک اساسی، تدقیقات مکزک شکرانی، اسلامیتک قواعد اساسیاسیله، اشتراکی بر دین اولدیمه دائر انکیز لسانیله نفیس بر ازمیدانه کترین هندستان فضلائندل (مشیر حدین قدوای) برادر مزه مد پوز. بو ذات محترم بزه بو آنه قدر اسلامیت حقنده بیلدی کیز یک مهم و حقیقی شیلر اوکره تمشدر. مذ کور اثرک او قونمسی هر سوسیالیسته خلوص وجدان ایله صمیمی اولورق توصیه ایدرز.

کور بیلور که، بر فاضلک حقایق اسلامیه دن بحث ایتمی، اسلامیتک علویتنی میدانه قومسی اوروپاده نه ایزلر، نه اثرلر بر اقیور.

بزم علمامز اگر لسان تحصیل پشه دوشوب، اسلامیتی، اورو. بالیلرک بیلدکاری لسانلره تعریف و توصیفه چالیشمش اولسه بیلر، بوکونه قدر اسلامیت لایقوله اوروپایه سرایت ایتمش اولوردی. لکن مع الناسف بز هنوز کندیمز محتاج همت بر حالده بولونیورز.

دیانت مبعجله اسلامیه دائمی صورته کاتل سعادت بشریه اولمی، قواعد مکمله و مضبوطیه مالک بولونمسی حسیده، منصف اوروپالیلر عندند بوبوک بر قیمتی حائزر. اگر بزم ده خرسیان راهبیری کی مکمل متظم تشکیلاتمز اولسه بیدی، آزمدت ظرفنده یوز بیکلرجه، ملیونلرجه غیر مسلمی دیمزه ادخال ایدر، اوزوالیلری ضلالتدن قورناردق. بیلنمز که ایچون بویله جدی بر تشبده بولونمبورز؟ یوقسه زمانی ده ا کله شمیدر؟ روز حشرده عجباً جناب حق بو اهللری — علمامزک بو اهل و تراخیلری، قصورلری — صوریه جقمیدر؟

اوروپالیلرک بویانات حقکویانه سنی انسان او قودینی زمان، او بیجا. ردلرک اسلام اولغه زیاده سیله مستعد اولدقلری آکلار. کندی یارم یامالاق تبعلری نتیجسی اوله رق اسلامیتک بوبوککنی آکلادقلری و آکلایق ایستدکاری حالده، بزم طرفزدن آلری حقیه تنور ایچون هیچ بر آدم آیلماشدر.

آرتیق دوره حق زمان دکدر. هر طرفده اسلامیه قارشی بوبوک بر توجه و استعداد وارد. اعلاهی کلمه الله ایچون هر مسلمان لندن نه خدمت کلیرسه ایفادن کری طور مالی در.

شیون

دار الخلافه :

اسلامک مقدسالی علمیه نه نشریات. — حکومت عسکرینک تبلیغات مکرره سنه و مرضی دیندارانه نه رغما، ینه بوکونلرده دار الخلافه اسلامک مقدسانی، انسانیتک قوانین اجتماعیه سی علمیه نه بر نشریات طوفاندر باشلادی. (صیانت) رساله سی «تورک قادینه حجاب

صوکر اکیده سنه برده بخشیش و یرمک عادت مستحسنه سی وارددر که، اسلامیتده سماحت و یرمک درجه سنی کوستر مکده در. اوروپاده، مدنی اوروپالیلرده بوخصائل کلیاً موقوفدر. بیکلرجه، یوز بیکلرجه آدم آچلقدن، سفالتدن قیریورلر. بیه جاکم، بایه جتی بز بوله مازلر. قارنلری طوبورمق، صیرتلیخی اورتمک ایچون بعضاً انواع جنایتی ارتکابه مجبور اولورلر. اوروپایک حقیق و اخلاق احواله واقف اولان بر مدتی بومدی قیافنده کزن، بیرجی جانوارلردن بزار اولور! حضرت محمد [علیه السلام]، کندی تابین و اصحابنه، نصف و مساواتی او قدر کوزل اوکره تمشیدی که؛ وفاتندن صوکره پیغمبری استخلاف ایدر جک ذاتی منصفانه بر اصول ایله انتخاب ایدوب، پیغمبرک اقرباسنه بوشرفی حصر ایتمکی خلاف عدالت بیلدیلر.

دین اسلام؛ کندی بیرولینه ده، وقراسی، اشتراک، مشروطیت، و اخاقی اوکره تیور. دیناً بوکوزل اساس وقواعد هر مسلمان رعایتکار اولقی مجبوریتنده در.

اسلام، مالککنده آچلقدن، سفالتدن ترک حیات ایدن تک بر فرد بیه یوقدر. مهاجرینه، مسافرله قارشو مسلمانلر دائماً مکرمدلر. یدیرمک، ایچیرمکدن، بذل و بخشیدن حظ آیلورلر، ذوق طوبیورلر. بونک ایچون هیچ بره و سهرلی یوغیکن ینه تصدقدن کری طور مایورلر. ذاتاً بر اسلام ایچون اوله بره و سهریه احتیاجده یوقدر. اوروپاده بونجه شفت آور، و سهرله رغماً انسانلر فلاکت یوزندن محو و نابود اولورلر، اتخار ایدرلر.

بو مرحمت و انسانیت اوزرینه اسلامیه داخل اولانلر، در حال اسکی قومیتلری، عنعنهلری اونودورلر. بر مسلمان «سن هانکی ملته منسوبک؟» صور دیک زمان «بن مسلمانم» جوابنده بولونور. بوندن بشقه بر جواب آغزندن ایشیده مرسک!

مرا کنده بولسان بر فرانسر، بزه نقل و حکایه ایدیوردی که: مسلمانلر بیکلری اوراده دائماً برلکده یلر. هیچ بر مسلمان یالکیز یک یلر. اوروپاده ایسه اوکی حالر فوق العاده شیلدر. کلفت نتیجه سنده، شیافت انساننده وقوع بولور.

جمعه نمازیه کیدن زنکین بر مسلمان، جامعدن چیقدن صوکره، ققرايه خیرات طاغیتیر. اولولری تعقیب ایدن فقرایه یک، حلوا، اکک، پاره ویر. چیلایق بر آدم کورسهر همان هر بری برشی و یروب مکمل بر صورته آنی اککا ایدرلر. اولولریک روحی خیرات ایله شاد ایلرلر.

بر زنکین و یافوذلی بر آدم طرفندن بر فقیره جور و تعدی ایدیایرسه سائر مسلمانلر او فقیره انواع صحابت و معاوت ایتمکدن چکنملر. وطنلری محافظه ایچون جان و یرمکی بوبوک بر شرف عبد ایدن مسلمان، دشمن طرفندن اولدیریلیرسه شهید، دشمنی اولدیریرسه غازی اولور و خلق نظرنده عظم بر شرف و موقع احراز ایدر.

هر شیدن زیاده مدنی انسانلرک نظر دتمنی جاب ایدن مسئله قرآنده کی «Lhonanté forme une nation» انسانیت بر ملیتی تشکیل ایدر» [۱] چله سی در. بو او قدر معنای و بیجلی سوزدر که، هر فرد بشر آنی قبوله تردد ایدمه بیکدر.

خرستیانلقده، انجیاده بو احکام، بو اساسات، بو قواعد مضبوطه زده؟

مسلمانلر، کوله لری، جاری لری بیه کندی انرا عائللردن صایارلر. آنلره کندیلری کی باقارلر. بو حاللری اک وحشی و هجرایرلده بیه اوروپالیلر کور مشلر، اهتراف و تقدیر ایتملدر.

مسلمان اولدقدن صوکره هرکیم اولورسه اولسون، اسلاملر عنعنده محترمدر. بر اوز قاردهش کبی در. دنغاله اوروپاده یشایان مسلمانلرک اجنایکاهلرینه صوقولان اوروپالیلر، مسلمانلرک یک وجود، قاردهش کی یشادتلری کور مشلدر.

[۱] «یا ایها الناس اما خلقناکم من ذکر و انثی»؛ یاخود «یا ایها الناس اتقوا ربکم الذی خلقکم من نفس واحدة» آیت کریمه سنه اشارت اولسه کرک.